

Denne er, tror jeg, man maa indrømme, en ret liberal Forordning. Vi have her til-lands en mærkelig Overtro paa to Ting. Vi have først Overtro paa det store Hartforns ſelvſtrevne Evne til at adminiſtrere i Stats- og Kommunesager. Dernæſt have vi en mærkelig Overtro paa viſſe Examiners Evne til at borge for Indſigt og Duellighed. Imod denne Overtro er den gjældende Forordning om Kvaſſalveri en Proteſt. Den gaar ud fra, at der ganſke viſt i Almindelighed kan være en Formodning for, at de Perſoner, ſom have taget Lægeexamen, kunne beſidde den fornødne Duellighed, men at dette ikke udelufter, at Perſoner, ſom ikke have taget Examen, kunne have erhvervet ſig fornøden Dygtighed til at behandle viſſe Sygdomme paa en heldig Maade. Derfor ſkjelner Forordningen, ſynes det mig, tydeligt nok imellem Perſoner, der ſom rene Bedragerer forlede Almuen til at betro ſig til dem — de bør ſtraffes — medens den ikke ſlaar enhver uexamineret Mand, der giver ſine lidende Medmennesker Raad og Viſtand, ſammen med den Slags Bedragerer, hvad man jo heller ikke paa nogen Maade bør gjøre. Det forudſettes nemlig i Forordningen, at der er en anden Slags uexaminerede Perſoner, ſom kunne erhverve ſig en ſaadan Dygtighed, at de kunne vente at faae det Offentliges Autoriſation til fremdeles at udøve Lægevirkſomhed. Det er imidlertid gaaet med Forordningen af 1794 paa en høiſt mærkelig Maade; man har — jeg ſkal dog nævne det, thi det er ganſke karakteriſtiſt — for det første glemt den første Halvdel af Forordningen. Den første Halvdel paalægger de kongelige Embedsmænd uden Undtagelſe, men iſær Præſterne, ved enhver given Veilighed at inſtærpe Almuen, hvad indſtemt Luſt og megen ſalt Spiſe og daarlige Klæder kunne medføre for deres legemlige Sundhed. Det ſkal kongelige Embedsmænd ved enhver given Veilighed oplhyſe Almuen om, og i Forordningens anden Halvdel er der Tale om, at man ſkal paſſe paa, at de nævnte Bedragerer ikke forlede Almuen til at give ſig hen til dem derved, at de udgive ſig for kyndige Perſoner, kloge Mænd og Kvinder. Den første Halvdel om Embedsmændenes ſærlige Pligt til at oplhyſe Almuen om dens legemlige Sundhed er, ſaavidt jeg veed, i Praxis aldeles bortſalden. Jeg har ialtſald ikke nogenſinde hørt Noget til, at kongelige Embedsmænd ved enhver given Veilighed lægge Omſorg for Dagen for Almuens legemlige Sundhed. Jeg tror ſuare, man tør ſige, at Forordningen, naturligviſ, uden at man har tænkt ſig det, er bleven opfattet ſaaledes, at den paalægger Embedsmændene

en Pligt til ved enhver given Veilighed at oplhyſe Almuen om dens politiſke Sundhed. Den anden Halvdel af Forordningen er dernæſt bleven fortolket ſaaledes, at enhver Perſon, der uden Examen giver ſig af med at give andre Mennesker Raad eller yde dem Viſtand i Sygdomstilfælde, ſkulde behandles ſom en Bedrager og ſtraffes ſom Kvaſſalver uden Henſyn til, om der nogenſinde har været Fare tilſtede, og uden Henſyn til, om hans Behandling af den Syge havde medført nogen Fare eller overhovedet gjort Skade. Denne Fortolkning har havt til Følge, at da Forordningen forudſætter, at der kan gives offentlige Bevillinger til at øve Lægepraxis til uexaminerede Perſoner, ſom have lagt deres Dygtighed for Dagen, kunne diſſe dog kun lægge den for Dagen ved at øve et viſt Antal Forbrydelſer. Dette er alſaa blevet Forordningens Udbytte efter den Fortolkning, den har ſaaet i Praxis. At en ſaadan Tilſtand ikke er rimelig, er jo Noget, hvorom der ikke behøver at føres nogen Debat. Den er i ſig ſelv urimelig, men endnu urimeligere ſynes den at blive, naar den høitærede Juſtitsminiſter nu ſynes endog at ville lægge et nyt Punkt til ved at forſtaa Forordningen ſaaledes, at det ikke ſtaar i hans Magt at give Bevillinger ſom de omſpurgte, medmindre Bedkommende er anbefalet baade af Amtmanden og Juſtits, at dette alſaa ſkulde være en for Miniſteren bindende Betingelſe for, at han ſkulde kunne give den Smule Bevilling. Jeg tror, at en ſaadan Opfattelſe ikke har nogen Hjemmel i Forordningens Indhold, og derfor vil jeg opfordre den høitærede Miniſter til at ſtille ſig i et ſaadant Forhold til denne Sag, at han, hvor han ſelv ſkønner, at der foreligger rimelige Bidneſbyrd for en uexamineret Perſons Dygtighed til at behandle viſſe Sygdomme, da ogſaa vil bruge Forordningen, thi ſom den nu opfattes, ſer jeg ikke, at den har nogenſomhelſt Betydning. Den bruges kun til at ſtraffe med, men den bruges ikke til at gjøre Gavn med. — Hermed ſkal jeg anbefale Indſtillingen.

Juſtitsminiſteren (Melle mann): Jeg ſkal ikke opholde mig ved de mere almindelige Betragtninger, ſom den ærede Ordfører fremførte, og navnlig ſkal jeg ikke komme ind paa det Spørgſmaal, om det er rigtigt at aabne en videre Afgang til Udøvelſe af Lægepraxis for uexaminerede Perſoner, end den nuværende Lovgivning hjemler. Jeg antager, at det vilde føre alſkor langt bort fra det foreliggende Emne, derſom man ſkulde indlade ſig paa dette Spørgſmaal; men jeg vil dog ikke dølgge, at jeg for min Part ikke